

irányadó magazin

Az adonavigator.hu magazinja – V. évfolyam 10. szám

Ára: 2520 Ft

2016. október

Őszi betakarítás

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Az iskolával egy időben a szüretnek is elkezdődnek. Terményleadások szezonjában a közös őstermelők, családi gazdálkodók esetében indul a matekóra. Azt a kérdést fogjuk körbejárni, hogy ha a várható bevétel miatt növelni kell a létszámot, azt legkésőbb meddig kell megtenni.

Ráadásul nem ugyanaz a szabály a közös őstermelőknél, mint a családi gazdálkodóknál. Sőt! Figyelni kell arra is, hogy a belépőnek van-e már áfapozíciója.

Megtakarítási lehetőség

Az őstermelők, családi gazdaságok egyik legkedvezőbb adózási szabálya, hogy ha többen vannak, akkor a bevételt a tagok száma arányában oszthatják, így a különféle bevételi értékhatárokhöz csatlakozó kedvezményeket nem veszítik el.

A legjobb megoldás az, ha annyi tag van, hogy az egy főre jutó bevétel 600 ezer forint alatt legyen. Nyilvánvaló, hogy a nagyobb

gazdaságok több tízmilliós bevétele esetén ezt az állapotot nem lehet elérni, de azért a kis-termelő minőség (8 millió forint alatti bevétel) megtartása is sok megtakarítást jelent az adózásban. A kérdés egyébként az általános forgalmi adót, illetve a járulékot is érintheti.

Közös őstermelés

A mezőgazdasági ágazat nagy részében a bevételek összest, a termény leadásakor jelentkeznek, szinte egy tételben. Ha a várható



TARTALOM

Őszi betakarítás	1. oldal
Te tudad, hogy mi az az elektronikusán tárolt irat?	3. oldal
Személygépkocsi a vállalkozáshoz	5. oldal
Ingtalan-bérbeadás	6. oldal
A munkabérelőleg nyújtására és levonására vonatkozó szabályok	8. oldal
Szolgáltatások az áfában 3. országos adóalany esetében	10. oldal
Önköltségszámítás	12. oldal
Osztalék és osztalékelőleg	14. oldal
Osztalékelőleg közbenső mérlegből	16. oldal
Könyvajánló	17. oldal
Válasz-adó	18. oldal
Könyvelők év végi feladatai kapcsolt vállalkozások esetén	20. oldal
Ízelítő az Irányadó magazin következő számából	23. oldal
Figyelmesen olvastál?	24. oldal

termés alapján nagyobb bevétel várható, akkor még az ellenérték megérkezése előtt növelni kell a létszámot.

Olyan személyt lehet bevonni, aki az őstermelői igazolvány első lapján szereplő személy egyenes ágbeli rokona vagy házastársa, és egy lakóhelyen laknak, és a bevont személy állandó lakóhelye vagy tartózkodási helye ez a cím.

További fontos feltétel, hogy ha a bevont személynek már van adószáma, akkor az adószám mögött szereplő tevékenységek nem érinthetik a közös őstermelés által folytatott tevékenységeket, vagy ha érintik, akkor az áfabeli adózási módnak egyezni kell. Kivételesen arra is van lehetőség, hogy ha nem egyezik az adózási mód (és azonos a tevékenység), akkor az adóhatóságtól kérje a belépő tag az adózási mód változtatását. Például egy alanyi adómentes minőség normál áfafizetésre „cserélhető” vagy fordítva. Más esetben ilyen nem lehet tenni, itt ez megengedhető.

Ha az adószámproblémát megoldottuk, akkor még arra kell odafigyelni, hogy a pénzforgalmi szemlélet miatt a felvásárló pénzének megérkezése előtt léptessék be az új tago(ka)t.

Költségek megosztása

Közös őstermelés esetén a belépő tagra csak a belépést követően szerzett bevételek, illetve kifizetett kiadások oszthatóak fel. A költség oldalon tehát akadhat bonyodalom.

Kompensációs felár alkalmazása esetén az új belépő tag esetén külön oda kell figyelni arra, hogy a belépő tag ne hagyja az egész gazdaságot „kilökje” a kompfeláras jogállásból.

Például van egy közös őstermelés három taggal. Az októberi terményleadás várhatóan 30 millió bevételt fog hozni, ezért még szeptember hónap folyamán a családban élő, nappali tagozatos főiskolás gyermeket is bevonnák a gazdaságba. Az éves elszámolás eredményeképpen az egy főre eső bevétel így 8 millió forint alatt marad. Az igazolt kiadások 15 millió forintot tesznek ki, melyekből csak 500 ezer forint esik arra az időszakra, amikor négyen vannak. Tehát csak az utóbbi összeg 1/4-ét lehet az új belépő tag bevételeivel szemben állítani, azaz 7,5 millió forint, egy főre jutó bevételt feltételezve 7 375 000 forintos jövedelemmel kell számolni.



Ha még ebből levesszük a kistermelői költségátalányt, akkor 4 425 000 forint jövedelem után 663 750 forint személyi jövedelemadót kell fizetni (az őstermelő-adókedvezménnyel ebből százezer forint még lejön).

A nappali tagozatos új belépő biztosítottnak számít, és valószínűleg kezdő őstermelőként lesz járulékfizető, azaz durván háromhavi minimálbér után fizet 17% járulékot és 27% szochót. A járulék alapjával (3 × 111 000 Ft) csökkentheti a jövedelmet, de még így is tetemes, 27%-os mértékű ehoalap marad (4 425 000 – 333 000 = 4 092 000 Ft).

Családi gazdaság

Családi gazdaság esetén egy kicsivel több a mozgástér a közös őstermeléshez képest. A belépéskor általános forgalmi adó, illetve járulék szempontjából ugyanazokra a dolgokra kell figyelemmel lenni, mint a közös őstermelés esetén, viszont személyi jövedelemadóban az egész évi bevétel és az egész évi költség is a december 31-i taglétszámmra osztódik fel.

Ha az előző példát családi gazdaságra alkalmazzuk, akkor mind a négy tag esetén 7,5 millió forint bevétellel szemben 3 750 000 költséggel számolhatunk. A kistermelői költségátalánnyal további 3 millió forinttal lehet még a jövedelmet faragni, így a végére minden tagnak (az újonnan belépőnek is) 750 000 forint jövedelem után kell adózni.

Az őstermelői, 100 000 forintos adókedvezmény a személyi jövedelemadót szinte kinullázza. Az egészségügyi hozzájárulás összegét pedig a járulékfizetés ebben az esetben is többféleképpen alakíthatja.

Mindkét kört érintő különleges szituációk

Előfordulhat, hogy a felvásárló a terményt összelet átveszi, de csak a következő évben fizeti ki. Ilyen esetben az őszi taglétszám növelésének különösebb értelme nincs, a tényleges pénzkifizetés fog számítani.

Ugyanakkor járulékszempontjából lehet okoskodni: ha az új tag a minimálbér után lenne járulékfizető, akkor az év utolsó pillanatában kell bejelenteni, hogy csak arra a néhány napra vagy hétre kelljen a magasabb járulékot megfizetni, és jövőre csak a ráosztott – célszerűen 8 millió forint alatti – bevétel 20%-a lesz a járulékalap.

Kérdés lehet, hogy a termelésben történő tényleges személyes közreműködés mennyiben befolyásolja a fent leírtakat. Személyi jövedelemadó szempontjából egyáltalán nem probléma, ha a bevont tag teljes munkaidős munkaviszonya vagy mondjuk gyes okán nem tud részt venni a gazdaság munkájában, attól még osztható rá bevétel.

Kompenzációs felár

Kompenzációs felár alkalmazása esetén az új belépő tag esetén külön oda kell figyelni arra, hogy a belépő tag ne hagyja az egész gazdaságot „kilökdje” a kompfeláras jogállásból. Ha a belépő tagnak nincs adószáma, vagy van adószáma, de abban a gazdaság által folytatott tevékenység nincs felvéve, akkor fel sem merülhet a kérdés. Ellenben, ha az új tag adószám szintjén is csatlakozik, azaz a neve alatt is akarnak értékesíteni, akkor már a csatlakozásakor nem lehet 25%-ot elérő tu-

lajdonrésze gazdasági társaságban, mivel ez már a belépéskor kizárja őt és így a többiek is a kompfelár alkalmazásából.

Alanyi adómentesség

Alanyi adómentes jogállás (kompfelár nélkül) esetén az évi 6 millió forintos bevételi küszöböt nem lehet összevonni, minden tagnak önállóan kell alatta maradni, ha nem akarják ezt a jogállást elveszíteni. Sőt az új belépő tagnak csak időarányos keret jár, egy október 1-jei belépés esetén 2016. évben 1 508 197 Ft-os bevételnél ($92/366 \times 6$ millió) többet nem számlázhat ki. Még külön arra is figyeljünk, hogy itt nem a pénz megszerzésének az időpontja, hanem a termény leadásának a dátumához igazodik a számítás. Ilyen esetben van az, hogy folyamatosan számolni kell mindenképp a bevételt, és ha több helyen is árusítanak, akkor minden értékesítőhelyen mindenkinek a számlatömbje ott kell, hogy legyen.

Összefoglalva

Új tag felvételekor ne csak a személyi jövedelemadóval foglalkozunk, a járulékok, illetve az általános forgalmi adó vetületeket is vizsgáljuk meg, illetve – ha szükséges, akkor – még időben korrigáljuk.

Te tudtad, hogy mi az az elektronikusan tárolt irat?

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Az iratörzés helyének bejelentése nem újdonság a könyvelők számára. Azt azonban már nem sokan tudják, hogy az elektronikusan tárolt bizonylatokat és nyilvántartásokat is be kell jelenteni. És amit még ennél is kevesebben tudnak, hogy mi is az az elektronikusan tárolt nyilvántartás.

Iratörzési hely bejelentése

AT201T jelű nyomtatvány B01-es lapján be kell jelenteni a cég iratörzési helyét. Az ehhez kapcsolódó kitöltési útmutató igencsak rövidre sikeredett:

„Akkor kell bejelenteni, ha az iratok őrzésének helye nem azonos a székhellyel. Postafiók nem lehet.”

Én őszintén megmondom, hogy szeretem a tőmondatokat, de talán ennél lehetett volna kicsit részletesebben leírni, mit is kell bejelenteni.

Törvényi háttér

Az Art. 16. § (3) bekezdése szerint az állami adó- és vámhatóságokhoz be kell jelenteni az adózó

iratai, elektronikusan alapon rendelkezésre álló bizonylatok és nyilvántartásai őrzésének helyét, ha az nem azonos az adózó székhelyével vagy lakóhelyével, valamint ha bizonylatot, könyvet, nyilvántartást online hozzáférést biztosítva, elektronikusan őrzi meg ezt a tényt.

Az Art. 47. §-a szerint a jogszabályban előírt bizonylatot, könyvet, nyilvántartást – ideértve a gépi adathordozón rögzített elektronikus adatokat, információkat is – az adózó az adóhatóságokhoz bejelentett helyen köteles őrizni.

Az iratokat a könyvelés, feldolgozás időtartamára más helyre lehet továbbítani, az adóhatóság felhívására azonban azokat 3 munkanapon belül be kell mutatni.

A gyakorlat

A gyakorlat a külső könyvelőt igénybe vevő vállalkozásoknál szinte kivétel nélkül az, hogy az iratörzési helynek a cég székhelyét vagy telephelyét jelölik meg, és a könyvelés időtartamára magukhoz veszik a számlákat. Majd amikor már a könyveléssel kapcsolatos teendők teljesültek, a számlák visszakerülnek a céghez.

Ez az időtartam már könyvelőirodánként, és azon belül akár cégenként is változhat, a lényeg, hogy ha ellenőrzésre a bejelentett iratörzési helyen be kellett mutatni, akkor erre a törvény 3 munkanapot ad határidőnek.

A NAV elvárása

Egy konkrét ellenőrzés kapcsán derült ki, hogy a NAV elvárása ezzel kapcsolatban egész más.

Ami azért is furcsa, mert nem ez az egy ellenőrzés volt az elmúlt években, ez a „hiba” mégsem derült ki eddig. Az ellenőrök eddig ezt nem kifogásolták vagy nem foglalkoztak vele.

Aztán jött egy ellenőrzés, melynek a jegyzőkönyvébe ezt a mondatot vették fel az ellenőrök: „Ellenőrök az ügyvezető tájékoztatása szerint, hogy a székhelyen nem végeznek könyvelési tevékenységet, az elektronikus adatok ott nem érhetőek el, ezért az adatokat a könyvelő irodájában kapták meg. Ellenőrök felhívják adózó (képviselője) figyelmét az elektronikusan rendelkezésre álló nyilvántartás őrzési helyének adóhivatal felé való bejelentésének teljesítésére.”

Mindez azt jelenti, hogy azért, mert a könyvelési adatállományok a könyvelőiroda szerverén futnak, és ezeket elektronikus adatoknak tekintik, be kell jelenteni a könyvelőiroda helyszínét mint iratőrzési helyet.

A problémák

Persze az egyik legfőbb probléma, hogy ezt egyetlen tájékoztató füzetben, kitöltési útmutatóban, NAV vagy NGM által tartott előadáson stb. nem hallottuk, így ha a könyvelési adatbázis elektronikusan tárolt iratnak minősül, akkor szólni kellett volna, hogy jelentsük be.

És további probléma, hogy a bejelentőlapon nincs lehetőség megkülönböztetni, mit hol tárolunk. Csak címet tudunk megadni, és kész.

Tehát ha bejelentjük a cég székhelyét és/vagy telephelyét iratok őrzési helyének, és ugyanide soroljuk a könyvelőirodát is, akkor könnyen kereshetik rajtunk nemcsak a köny-

velési adatbázisokat, hanem a papíralapú bizonylatokat is.

Mert nem tudom megmondani, hogy hol mit tárolok.

Raadásul nemcsak a könyvelőirodáról van szó. Ide tartozik minden Art. hatálya alá tartozó adónem, így a termékdíj-ügyintézők, bérszámfejtők címét is be kellene jelenteni.

Amit ezen a szálon kizárhatunk, azok a vám-ügyintézők.

És akkor most jelentsük-e be az összes céget? Igen, elvileg be kellene. Felvállalva ennek az összes plusz adminisztrációs terhének.

Megoldás lehet még, hogy várunk, hátha lesz ez ügyben valami fejlemény, ha már egy kicsit felbolygatjuk a témát.

Meg gondolandó, hogy készítünk egy szerződéskiegészítést vagy megállapodást az iratőrzési feladatokról megosztásáról. Azaz, a könyvelési állományt a könyvelőiroda őrzi, míg minden mást a cég.

És ha jön az ellenőr, akkor ezt felmutatjuk neki, hogy nálunk ne keressen semmit.

Sajnos a 201T nyomtatványhoz nem tudunk csatolmányt küldeni, hogy ezt a NAV-hoz is beküldjük.

Megoldás lehet még, hogy a nyomtatványhoz megjegyzést fűzünk.

Egy rövid, szabad fogalmazású megjegyzést fűzhetünk minden bevalláshoz, bejelentéshez. Ezzel együtt küldjük be elektronikusan a bejelentőlapot. A megjegyzésünk a nyomtatott bejelentőn nem látszik, de az elfogadó nyugtán igen.

Bár információim szerint ezeket a NAV-os munkatársak nem olvasgatják, nekünk mégis van egy bizonyítékunk, hogy mi csak

a könyvelőprogram adatait tároljuk.

A legjobb megoldás mégis az lenne, ha vagy a jogszabály egyértelműbb megfogalmazásával, vagy a NAV jelenlegitől eltérő értelmezése tisztázná a helyzetet.

És akkor ezzel visszaállhatna az a gyakorlat, hogy 3 napon belül mindent bemutatunk és beküldünk, amit a helyszíni ellenőrzéskor nem találtak az ellenőrök.



Megoldás?

Igen, kérdőjellel, mert nem igazán tudok megoldást.

Nekem a konkrét ügyben meg kellett tennem a bejelentést, hogy a könyvelőiroda egyben iratőrzési hely is. Mert mulasztási bírságot helyeztek kilátásba, ha nem teszem meg.

Személygépkocsi a vállalkozáshoz

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

A személygépkocsi-vásárlással kapcsolatosan kimeríthetetlenek a témák. Önmagában az egyéni vállalkozók helyzete sem egyszerű, de akkor itt vannak a nem igazolványos egyéni vállalkozók. Vajon milyen lehetőségeink vannak, ha egy ügyvéd vagy közjegyző vásárol személygépkocsit? Kisvállalkozói kedvezményt tud-e rá érvényesíteni, és ha igen, akkor milyen hátulütőkkel számoljon?

Egyéni vállalkozók esetében

A személygépkocsi beruházási kedvezményként való elszámolását a személyi jövedelemadó rendszere az egyéni vállalkozók esetén akkor is megengedi, ha nem bérbeadási célból vagy taxiszolgáltatás céljából veszi meg a vállalkozó.

A törvény külön kiemeli, hogy a kisvállalkozói kedvezmény szempontjából elszámolható a személygépkocsi beszerzése is, ha az autót kizárólag a vállalkozás céljaira fogják használni.

Ennek az a feltétele, hogy az adókedvezmény érvényesítését követő 4 évben a vállalkozó az autó után cégautóadót fizessen.

Nem egyéni vállalkozóknál

Ezt a szabályt az ügyvéd, a közjegyző, a szabadalmi ügyvivő is alkalmazhatja, mivel a személyi jövedelemadórendszer egyéni vállalkozóknak minősíti őket.

A társasági adó rendszerében ez nem működik.

De mindennek ára van, és természetesen az ügyvéd, a közjegyző is csak akkor alkalmazhatja, ha az érvényesítést követő 4 adóéven át (tehát 48 hónapon keresztül) cégautóadót fizet. Addig nincs gond, ha sokat megy a kocsival, és a tételes költségelszámolás amúgy is megköveteli a cégautóadót.

Az osztalékadó-alap csökkentése akkor végleges, ha az autót három évig meg is tartja a vállalkozó.

Megéri?

Ehhez számolni kell.

Mondjuk havi 11 ezer forint cégautóadó 4 éven keresztül fizetve 528 000 forintot tesz ki. Ha az autó ára ennek a tízszeresét meghaladja, és egyébként maximálisan kihasználható a kedvezmény, akkor már megéri, és emellett az osztalékadó-alap is csökkenthető vele. Az osztalékadó-alap csökkentése akkor végleges, ha az autót három évig meg is tartja a vállalkozó. Ez pedig valószínűleg teljesül, mivel a kisvállalkozói kedvezmény 4 éves kifizetésű.

Fejlesztési tartalék

A téma kapcsán érdemes még szót ejteni a fejlesztési tartalékról is. A téma tárgyául szolgáló személygépkocsi esetén az egyéni vállalkozóknál ez nem alkalmazható, mivel nem minősül kizárólag üzemi célú tárgyi eszköznek.



Ingtalan-bérbeadás

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Ingtalan-bérbeadás témában akár állandó rovatot is indíthattunk volna, mert mindig van valami új nézőpont. Most azt fogjuk vizsgálni, hogy mi a helyzet, ha a bérlő nem pénzben fizet. Merthogy ezzel kapcsolatban többféle szja- és áfaszabály van.

Ellenérték fejében vagy ingyenesen

Ingtalan bérbeadása megvalósulhat ellenérték fejében és ingyenes formában is. Gyakori tévhit a magánszemély bérbeadók között, hogyha a bérbevevő fizetség helyett valamilyen ellenszolgáltatást vállal, akkor egyik félnek sincs bizonylatolási, illetve adófizetési kötelezettsége.

Klasszikus eset, amikor a bérlő a bérleti díj helyett az ingatlan bizonyos szintű felújítását, átalakítását, bővítését vállalja úgy, hogy a létrejövő új érték a bérbeadó tulajdonát képezi, azaz a bérlet lejártával nem kell a bérbeadónak megtéríteni a bérlő felé az általa végzett munkákat.

A személyi jövedelemadó egyértelműen kimondja, hogy bevételnek tekinthető minden vagyoni érték, amit a bérbeadó az ingatlan bérbeadásával kapcsolatosan szerez, így a különféle építőipari munkák is idetartoznak.

Mikor keletkezik bevétel?

Ezek után az a kérdés, hogy a bérbeadónál mikor keletkezik bevétel: amikor a bérlő bármilyen munkát végez vagy vásárol anyagot a felújításhoz (tehát folyamatában), vagy csak a felújítási munka elkészültével.

A helyes válasz az utóbbi, tehát akár évek között áthúzódó felújítási munka esetén a befejezés időpontja lesz a bevétel szerzésének időpontja.

Kérdés lehet még az érték megadása: a felújításhoz megvásárolt anyagok ára lesz az egyik része, a másik a rárakódó élőmunka értéke. Ez utóbbi összeget csak becsülni lehet, célszerű egy nyilatkozat vagy

egy jegyzőkönyv formájában dokumentálni egy, a felek között megállapított értéket. Eljutottunk az összegig és megvan az időpont. Akár milliő forintot is meghaladó összeg fog egyben jelentkezni bevételként a bérbeadónál.

Nézzünk egy példát

Például a felek bérleti szerződést kötnek 2016. május 15-én, melyben a bérlő bérleti díj fizetése helyett vállalja a bérlemény teljes felújítását, illetve a rezsiz fizetését. Megállapodnak abban is, hogy havi 70 ezer forint bérleti díjjal számolnának, tehát a felújítás értékével szemben ekkora havidíjat ír jóvá a bérlő. A munkával a bérlő 2017. január 17-én készül el, és ennek elkészültekor megállapodnak abban, hogy a felújítás 1 500 000 forintot ér, azaz a bérlőnek 2016 májusától számítottan 21 hónapig nem kell bérleti díjat fizetni.

A személyi jövedelemadó egyértelműen kimondja, hogy bevételnek tekinthető minden vagyoni érték, amit a bérbeadó az ingatlan bérbeadásával kapcsolatosan szerez.

A bérbeadó a 2016. évről nem ad számot a személyi jövedelemadó-madó-bevallásában, mivel jövedelme nem keletkezik (a bevétel és a költség is a rezsiz lesz, azaz nulla forint jövedelem jön ki). 2017. első negyedévében az 1 500 000 forintos bevétel mellett 3 hónapnyi rezsibevétel lesz, mellyel szemben 3 hónapnyi rezsizt és a lakás időarányos értékcsökkenését tudja elszámolni. 2017. április 12-vel igen nagy összegű adóelőleget lesz köteles megfizetni.



Az év többi negyedéve „mínuszos” lesz, hiszen három negyedévi értékcsökkenést is figyelembe tud venni. Ennek érvényesítésére viszont csak a 2017. évi 53-as bevallás keretében lesz módja, az első negyedévi adóelőlegből tud visszaigényelni.

Esetleg, ha családi kedvezményt is tudna figyelembe venni, akkor még többet tudna a jövedelemből faragni. És persze még az is előfordulhat, hogy a kiugró jövedelem el fogja érni az 1 millió forintot, tehát számolni kell a bérlőnek a 14%-os ehóval is.

Általános forgalmi adó

Érdeemes külön tárgyalni az általános forgalmi adót. Induljunk ki abból, hogy a bérbeadó magánszemély és nem kötelezett adószámot kiváltani a bérbeadásra. Itt túl sok teendő nincs, a

rendszeres, illetve adott esetben egy felújítás befejeztével számított bérleti díjról számviteli bizonylatot kellene kibocsátania.

Mivel nincs számlakiállítási kötelezettség, inkább azon van a hangsúly, hogy a nyilvántartásában a bevételei között szerepeljen minden tétel, még az is, amit nem pénzben szerzett.

Áfa szempontjából a bérlő az érdekesebb. Ha egy „szimpla” ezer-mester magánszemély bérlő ki az ingatlant és vállalja annak felújítását, akkor erre az alkalomra nem köteles adószámot kiváltani, így számlát adni sem. Csakhogy előfordul olyan eset is, amikor a bérlő egyéni vállalkozó vagy gazdasági társaság.

Ha a bérlő vállalkozói minőségében számolja el a felújítással kapcsolatos költségeket, akkor köteles a felújítás befejezésével számlát kiállítani. Alapesetben a felújítás 27%-os áfa mértéket fog hordozni, kivéve, ha a vállalkozó alanyi adómentes jogállású. Áfa felszámítása esetén egyértelműen számolni kell azzal, hogy a bérbeadó ezt az áfát nem tudja levonásba helyezni, a felek közötti elszámoláskor ezt figyelembe kell venni.

Előfordul a gyakorlatban, hogy a bérbeadó magánszemély egyben a bérlő cég tulajdonos-ügyvezetője is, és természetesen a cég a saját nevében végzi a felújítást. Itt nagyon sokféle konstrukció létezhet, a cél nyilvánvaló: a cég pénzén felújítani a lakást, a lehető legkisebb adófizetés mellett.

Kapcsolt vállalkozások

A fent leírtak alapján ez egyáltalán nem tűnik könnyen kivitelezhetőnek, ráadásul a magánszemély és a cég egymásnak szinte biztos, hogy kapcsolt vállalkozásai (azt már tudjuk, hogy a magánszemély és a cég között akkor is fennáll a kapcsolt vállalkozási viszony, ha a magánszemélynek nincs adószáma).

Maradjunk a felújításnál. A magánszemély a saját cégével végzetett felújítás értékében egymást közt megállapodnak egy viszonylagosan alacsony összegben, így a bérbeadónak kisebb lesz a jövedelme. Mivel nem pénzben történik a bérleti díj rendezése, ezért a megállapodás valós, piaci értéke lesz a tényleges bevétele a magánszemélynek.

A leírtak alapján azt mindenképpen meg lehet állapítani, hogy ilyen megállapodások megkötése előtt érdemes az adótervezésre energiát fordítani.

A munkabérelőleg nyújtására és levonására vonatkozó szabályok

Szerző: dr. Kovács Szabolcs

A munkabér – főszabály szerint – az elvégzett munkát követően, utólag jár a munkavállalónak. Ugyanakkor a munkavállaló kérésére a munkáltató ez alól a szabály alól kivételt téve, az esedékességet megelőző időszakban is kifizetheti a munkavállaló munkabérét. Az ilyen kifizetéseket munkabérelőlegnek nevezzük.

Munkabérelőleg nyújtása

Munkabérelőleg kifizetésében a felek bármikor, szabadon megállapodhatnak. Ugyansem az előleg összegének, sem az elszámolásra meghatározott időszaknak nincsen jogszabályi korlátja, de a feleknek tisztában kell lenniük azzal, hogy a munkabérelőleg nyújtásából könnyen többlet-adókötelezettség keletkezhet.

Az előlegnyújtásról szóló megállapodásra formakényszer nem vonatkozik, azaz akár szóbeli megállapodás alapján is sor kerülhet rá, azonban annak lényeges tartalmát (összege, visszafizetés ütemezése) határozottan javasolt írásba foglalni. A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény egy esetben nevesít előlegfizetési kötelezettséget: a kizárólag teljesítménybérrel díjazott munkavállaló esetében, ha a részére jár munkabér vagy annak része alapjául szolgáló eredmény csak egy hónapnál hosszabb idő múlva állapítható meg, a munkabért ennek megfelelő időpontban kell kifizetni. Az alapbér felének megfelelő összegű előleget azonban – legalább havonta – fizetni kell [Mt. 157. § (2) bek.]. Ez az előleg nem tévesztendő össze a munkavállalót megillető alapbér legalább felét elérő garantált bérrel [Mt. 138. § (6) bek.], amely ettől függetlenül megilleti a munkavállalót.

Az szja-törvény ugyanis adóztatja a kamatkedvezményből származó jövedelmet, amely ebben az esetben a munkáltató munkavállalóval szemben fennálló követelésére a jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt összegével (ha a szokásos piaci kamat ennél alacsonyabb, akkor a szokásos piaci kamattal) kiszámított kamatnak az a része, amely meghaladja az e követelés révén a munkáltatót megillető kamatot [Szja tv. 72. § (1) bek.].

csak akkor él, ha a munkavállaló esetleg korábbi munkabérelőlegeit már visszafizette az új igénybevétel előtt [Szja tv. 72. § (4) bek. g) pont].

Munkabérelőleg visszafizetése

A munkabérelőleg levonására az Mt. alapján az előlegnyújtásra vonatkozó szabályoknak megfelelően kerülhet sor, amely szerint a

A munkáltató nem valamely követelést von le valójában a munkavállaló munkabéréből, csupán a már előre, esedékessége előtt kifizetett munkabért vagy annak egy részét számolják el a felek egymás között.

Így például 1 000 000 Ft munkabérelőleg után az éves kamatkedvezmény 5,9%, azaz 59 000 Ft. Az adóalap a kamatkedvezmény 1,18-szorosa [Szja tv. 72. § (2) bek.], amiből a fizetendő adó $59\,000 \times 1,18 \times 0,15 = 10\,443$ Ft, amelyet a munkáltatónak kell megállapítani, bevallani és megfizetni.

A fenti szabály alól azonban kivételt képez és adómentesen adható munkabérelőleg, ha annak összege nem haladja meg a minimálbér ötszörösét (2016-ban 555 000 Ft-ot) és a visszafizetésre legfeljebb hat hónapon belül sor kerül. További feltétel, hogy az adómentesség

munkáltató az előlegnyújtásból eredő követelését – külön hozzájárulás nélkül is – levonhatja a munkavállaló munkabéréből [Mt. 161. § (2) bek. b) pont]. A levonásra – hasonlóan az egyéb, munkavállaló munkabérét terhelő levonásokhoz – a munkavállaló nettó munkabéréből kerülhet sor, azaz a munkáltató és/vagy munkavállaló közterhekkel szemben az előleg összege nem számolható el.

A munkabérelőleg levonását megelőzően a munkáltatónak teljesítenie kell a végrehajtható határozaton alapuló letiltásokat, majd

a fennmaradó összegből, további korlátozás nélkül levonhatja a nyújtott előleget vagy annak soron következő részletét.

A gyakorlatban több esetben felmerülő kérdésekre az előlegnyújtásból eredő követelések levonására a levonásmentes munkabérrész, illetve a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) szabályait kell alkalmazni, ezért a munkavállaló munkabéréből legfeljebb 33%-ot (50%-ot) lehet csak levonni.



Bár az 1992. évi Mt. 2012. július 1-jéig hatályos 161. § (3) bekezdése alapján a levonásra valóban a Vht. szabályait is alkalmazni kellett, a hatályos szabályozás ezt a rendelkezést már nem tartalmazza, a Vht. hatálya pedig önmagában egyértelműen nem terjed ki az előleg levonására, így a fenti gyakorlatban jogszabályi alapja nincs.

A munkáltató előlegnyújtásból eredő követelésének levonása korlátozás nélkül megtörténhet, ami akár azzal is járhat, hogy a munkavállaló számára nem kerül munkabér kifizetésre. Ebben az esetben ugyanis a munkáltató nem valamely követelést von le valójában a munkavállaló munkabéréből, csupán a már előre, esedékessége előtt kifizetett munkabért vagy annak egy részét számolják el a felek egymás között.

Az előlegnyújtás szabályainak alkalmazása a munkabérelőleg kivüli esetekben

Az Mt. az előlegnyújtásból eredő követelések levonására vonatkozó szabályokat rendeli alkalmazni akkor, ha a munkavállaló munkaviszonya a munkaidőkeret lejártá előtt

- a) a munkavállaló felmondásával,
 - b) a munkavállaló próbaidő alatti azonnali hatályú felmondásával,
 - c) a munkáltató indokoláshoz kötött azonnali hatályú felmondásával,
 - d) a munkáltatónak a munkavállaló munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával,
 - e) a nem egészségi okkal összefüggő képességével indokolt felmondásával
- szűnik meg és a munkavállaló a beosztás szerinti munkaidőre járó munkabérnél magasabb összegű munkabérben részesült [Mt. 95. § (4) bek.].

A fenti rendelkezés értelmében gyakorlatilag a munkáltató levonhatja a munkavállalónak már kifizetett,

olyan munkaidőre járó munkabért, amely munkaidőt a munkavállaló még nem dolgozott le. Munkaidőkeretben ugyanis elképzelhető, hogy a munkáltató – élve az egyenlőtlen munkaidő-beosztás lehetőségével – az általános munkarendnél kevesebb munkaidőt osztott be a munkavállaló számára, ugyanakkor a bérfizetésre az általános munkarend szerint került sor. Például a munkavállaló a 6 havi munkaidőkeret első hónapjában csak 120 órát dolgozott az általános munkarendben beosztható 160 órához (20 munkanapos hónap) képest, de munkabért 160 órára kapott, majd a munkaviszonyát a következő hónap közepén, a próbaidő alatt megszüntette. Ekkor a munkáltató a munkaviszony végi elszámolás során, a tárgyhavi munkabérből a hiányzó 40 órára járó díjazást levonhatja.

A szabályozás mögötti logika az, hogy amennyiben a munkavállaló érdekkörében (magatartása, képességei vagy nyilatkozata miatt) szűnik meg a munkaviszony, azzal a munkáltató előzetesen nem kalkulálhat, ezért nem várható el tőle, hogy a később beosztani szándékozott munkaidőre járó munkabért kifizesse a munkavállalónak.

Ugyancsak az előlegnyújtásból eredő követelésekre vonatkozó szabályok alkalmazásával vonható le a munkavállaló munkabéréből az a többletkifizetés, amely abból ered, hogy a tárgyhónapot követően bekövetkező ok miatt a munkavállaló elszámolását módosítani kell [Mt. 155. § (4) bek.]. Ilyen eset lehet, ha a munkavállaló szabadsága ideje alatt keresőképtelenné válik, és az erről szóló igazolást csak a tárgyhavi alapláb számfejtése után bocsátja a munkáltató rendelkezésére. Ekkor az érintett napokra fizetett távolléti díj és betegszabadságra járó díjazás különbözetét (vagy, ha a munkavállaló betegszabadságra nem jogosult, a teljes távolléti díjat) a munkáltató a következő havi munkabérből levonhatja.

Ezt az esetet azonban nem szabad összetéveszteni azzal, amikor a munkabér kifizetésére jogalap nélkül kerül sor, ugyanis azt a munkáltató eltérő szabályok mentén követelheti vissza (Mt. 164. §). Jogalap nélküli a kifizetés, amikor a munkáltató adminisztratív hiba vagy tévedés miatt több munkabért utal, mint amire a munkavállaló jogosult lenne. Például a munkabér utalásakor „elüt egy nullát” a munkáltató könyvelője, így a munkavállaló számára 150 000 forint helyett 1 500 000 Ft kerül átutalásra, vagy tévedésből kétszer kerül átutalásra a munkabér stb.

Végül, de nem utolsósorban akkor is az előlegnyújtásból eredő követelés szabályait alkalmazhatja a munkáltató, ha a munkaidőkeret zárásakor kiderül, hogy a munkavállaló az elszámolt munkabérnél magasabb összegű munkabérben részesült [Mt. 156. § (4) bek.].

Szolgáltatások az áfában

3. országos adóalany esetében

Szerző: Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

A szolgáltatások teljesítési hely szabálya 2010. óta módosult, mégis azóta folyamatosan kérdések merülnek fel. A már újnak nem mondható szabály az azt megelőző szabályhoz képest „lazább”, és az generálja a kérdést, hogy valóban nem kell áfát felszámítani adott esetben.

Adóalanyiség

A harmadik országbeli partner esetén pedig további gondot okoz, hogy ha nincs közösségi adószáma, akkor egyáltalán hogyan bizonyosodik meg a magyar fél, hogy adóalannal áll kapcsolatban. Ez különösen szolgáltatás nyújtása esetén okozhat problémát.

Határon átnyúló szolgáltatások esetén továbbra is az az első lépés, hogy a szolgáltatást helyesen be tudjuk aszerint azonosítani, hogy valamelyik speciális szabályozás alá tartozik (például ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatás, kulturális rendezvényre szóló belépő vagy személyszállítás), vagy az Áfa tv. 37. §-a vonatkozik rá. A kérdések nagyrészt ez utóbbi szolgáltatási körbe tartoznak, példászerűen: az informatikai, a fuvarozási, a tanácsadási, a piackutatási, a javítási szolgáltatások ide tartoznak.

Igazolás

Szolgáltatás nyújtása esetén, ha adóalany a megrendelő, akkor az utóbb említett szolgáltatások teljesítési helye a megrendelő országa lesz, azaz magyar áfa nem terheli.

De hogyan igazolom, hogy a harmadik országbeli megrendelő adóalannak minősül?

Közösségi adószám helyett itt elfogadható egy illetőségigazolás, egy cégkivonat. Ettől eltérő megoldásban is lehet gondolkodni: például az adott országban található valamilyen hatósági nyilvántartás, melyből a megrendelő beazonosítható. Ha ez megvan, akkor bátran mehet a számla, melyen áfa nem fog szerepelni (ez nem minősül adómentes ügyletnek, tehát mentességre nem lehet hivatkozni!), viszont kötelezően szerepelnie kell a „fordított adózás” kifejezésnek, bármilyen furcsa is.

Ezekről a számlákról nem kell adatszolgáltatást készíteni az A60-as nyomtatványon, kizárólag az 1665-ös bevallás 01-03-as lapjának 91. sorában kell az ellenértéket szerepeltetni.

Határon átnyúló szolgáltatások esetén továbbra is az az első lépés, hogy a szolgáltatást helyesen be tudjuk aszerint azonosítani, hogy valamelyik speciális szabályozás alá tartozik-e.

Példa

Egy belföldi fuvarozó svájci adóalannak nyújt szolgáltatást, árut vesz fel Berlinben, és azt Lyonban lerakja. Ne zavarjon minket a fuvar útvonala, a teljesítési hely Svájc lesz.

A fuvar 2016. szeptember 23-án kezdte meg, és szeptember 24-re teljesítette. A teljesítés időpontja szeptember 24-e lesz, tehát a példabeli fuvarozó a szeptemberi vagy negyedéves bevalló esetén a harmadik negyedévi bevallásában szerepelteti a fuvar ellenértékét.

Alanyi mentes vállalkozások

Kérdés lehet még, hogy alanyi adómentes szolgáltató esetén mi az eljárás? Mivel a teljesítési hely nem belföld, ezért az ő esetükben is ugyanúgy kell számlázni, mint a normál áfásoknál. Ez az értékesítés az alanyi adómentes értékhatárba nem számít bele.

Ha más okból bevallást nem kell adjon az alanyi adómentes vállalkozó, akkor az 1665-ös bevallást annak 91. sora miatt nem kell benyújtania.



Igénybe vett szolgáltatások

A szolgáltatás igénybevételének áfabeli kezelése kisebb probléma. Az igénybe vett szolgáltatás után fizetendő adó keletkezik (1665-ös bevallás 27. sora), melyet a normál áfaalany levonásba is helyezhet.

Figyelni kell arra, hogy a fizetendő adó a szolgáltatás tényleges nyújtásának megfelelő bevallási időszakban keletkezik, függetlenül attól, hogy mikor érkezik róla bizonylat. Külön kiemелendő, hogy a levonási jogot számla hiányában is lehet gyakorolni, minimálisan arról kell dokumentummal rendelkezni, hogy mennyi volt a szolgáltatás ellenértéke (akár egy elektronikus levél, egy elfogadott ajánlat is jó hozzá).

Alanyi adómentes adóalany, ha igénybe vesz harmadik országbeli adóalanytól szolgáltatást, akkor számolnia kell azzal, hogy csak fizetendő adója lesz, melyet nem helyezhet levonásba. A fizetendő adót köteles soron kívüli, havi bevallás formájában rendezni.

Talán onnan ismerős ez a helyzet, hogy a közösségen belüli ügyleteknél gyakori eset a Google- vagy a Facebook-hirdetések számlái. Ezek a cégek Írországból számlázzák a szolgáltatásukat, melyre egy magyarországi adóalanynak, aki igénybe veszi a szolgáltatásokat, itthon kell az áfát megfizetni.

A havonta benyújtott bevallásban a harmadik országból igénybe vett szolgáltatások áfáját is ugyanígy kell rendezni.

Áfás számla esetén

Mindkét adóalanyi körnél probléma lehet, hogy a külföldi fél felszámítja a saját országa szerinti áfát. Ezt a külföldi áfát idehaza nem lehet visszakérni sem bevallás-, sem ELEKAFÁ-nyomtatványon, tehát csak a külföldi partnerrel lehet egyezkedni. A felszámított külföldi áfa nem befolyásolja a keletkező belföldi fizetendő áfát. Ilyen esetben a belföldi adót az áfa nélküli nettó összegre kell felszámítani.

EU-adószám

2015-ben már e magazinban is írtunk erről, de elevenítsük fel. Előfordulhat, hogy egy közösség területén kívülről származó partnerünk szolgáltatását EU kezdetű közösségi adószámmal számlázza le. Mi lehet ez? Közösségi szolgáltatás vagy importszolgáltatás?

A terület, amiről szó van, az az elektronikus úton nyújtott szolgáltatások esete, ahol valójában nincsenek határok. Például egy szoftvásárlás (amikor le lehet azt tölteni az internetről), vagy egy tárhely rendelkezésre bocsátása esetén könnyen vásárolhatunk akár egy Amerikában bejegyzett cégtől is.

Ha nem adóalany az elektronikus szolgáltatás igénybe vevője, és ez a harmadik országbeli cég nem jelentkezik be adóalanyként, akkor az EU-n belül senki nem fizet adót a szolgáltatás után. Ezért olcsóbban tudják kínálni a szolgáltatásaikat, mint közösségi versenytársaik. Ezért a törvény előírja számukra, hogy ha az EU-n belül nem adóalanyként is nyújtanak szolgáltatást, akkor jelentkezzenek be bármely EU-tagállamba, és kérjenek egy EU kezdetű adószámot.

Persze kérdés, hogy nekünk mint számlabefogadónak mit kell kezdenünk ezzel a közösségi adószámmal, ha adóalanyként fogadjuk be a számlát. Valójában semmit. Az EU kezdetű adószámát csak a nem adóalanyok felé történő értékesítése miatt váltotta ki, a szolgáltatást továbbra is harmadik országból nyújtja. Talán az adóalanyok felé történő számlázásnál fel sem kellett volna azt tüntetni.

Önköltségszámítás

Szerző: Kardos Barbara

Az önköltségszámítás mint számviteli feladat szorosan kapcsolódik a saját termelésű készletekhez, a saját vállalkozásban megvalósított beruházásokhoz. Bár a kvv-sektorban az utóbbi igen ritka, az előbbi számos esetben előfordul, még ha a könyvelő nem is igazán szeretné.

Miért is van szükség az önköltség megállapítására?

Vannak olyan tevékenységek, melyek tartalmukból adódóan szükségessé teszik a saját termelésű készletekkel kapcsolatos gazdasági események elszámolását. Még ha a vállalkozás nem is vezet folyamatos mennyiségi és értéknylvántartást a saját termelésű készleteiről, az év végi mérlegérték megállapításához akkor is szükség van az önköltség megállapítására.

Ilyen tevékenységek például az építőipari tevékenység vagy az új-ság- és könyvkiadási tevékenység, de az oktatásszervezéssel foglalkozó gazdálkodóknak is figyelmet kell fordítaniuk a témára, hiszen a ki nem számlázott szolgáltatás is befejezetlen termelésnek minősül.

Helye a mérlegben

A mérlegben a saját termelésű készleteket értékvesztéssel csökkentett, értékvesztés visszaírt összegével növelt bekerülési értéken kell kimutatni.

A saját termelésű készleteknél a bekerülési érték az 51. § szerinti közvetlen önköltség. Természetesen amennyiben az egyedi nyilvántartása a saját termelésű készletnek nem megoldható, az önköltség lehet az átlagos közvetlen vagy a FIFO-módszer szerinti önköltség. A közvetlen önköltség meghatározható utó- vagy norma szerinti kalkulációval. A befejezetlen termelés norma szerinti közvetlen önköltsége a félkész termék, a késztermék norma szerinti közvetlen önköltségéből a teljesítési fok alapján arányosítással is meghatározható. A norma szerinti kalkulációhoz értelemszerűen ismerni kell a termék előállításához, a szolgáltatás nyújtásához kapcsolódó normákat.

Norma szerinti kalkuláció

A számviteli törvény 51. §-a szerint a normák arra adnak választ, hogy egységnyi termék előállításához milyen eszközfelhasználásra van szükség. A normák alapulhatnak műszaki számításokon, tapasztalati

adatokon, de norma lehet az előző év/évek átlaga is. A normák jellemzően mennyiségi és értékegységekből tevődnek össze. Ilyen például a valamely termék előállításához szükséges anyagfelhasználás, melynek költsége az árártól függ.

Természetesen a normák kialakítása (anyagnorma, létszámnorma stb.) függ a tevékenység jellegétől, a technológiai folyamattól. Általánosságban úgy lehet megfogalmazni, hogy mindenütt alkalmazható norma, ahol a költség valamilyen mérhető összefüggésbe hozható a termelési tényezők valamelyikével. Ilyen lehet például az egy gépóra üzemeltetési költsége, de ilyennek tekinthető a 100 km-re jutó üzemanyag-fogyasztás és annak költsége, vagy egy tonna termék szállítási költsége.

A közvetlen önköltség mindaz, ami az eszköz előállítása során közvetlenül felmerül, vagy azzal bizonyíthatóan szoros kapcsolatba hozható, vagy megfelelő mutatók, jellemzők segítségével arra elszámolhatóak.

A befejezetlen építési-szerelési munka bekerülési értéke a megrendelővel még el nem számolt, de a ténylegesen elvégzett munkák önköltsége.

Építőipar

Az Sztv. külön nevesíti az építőipari saját termelésű készlet kezelését. A befejezetlen építési-szerelési munka bekerülési értéke a megrendelővel még el nem számolt, de a ténylegesen elvégzett munkák önköltsége, mely utó-kalkulációval vagy teljesítési fok alapján arányosítással is meghatározható.

A mérlegérték megállapítása érdekében tehát elkerülhetetlen a közvetlen önköltség megállapítása.



Az Egyszerűsített Éves Beszámolót készítő vállalkozásoknál a saját termelésű készletek mérlegértéke megállapítható a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett eladási áron, ahol a még várhatóan felmerülő költségek a teljesítési fok alapján arányosítással is meghatározhatók.

A szabályozás alapján azonban látható, hogy az Egyszerűsített Éves Beszámolót készítők sincsenek sokkal könnyebb helyzetben, hiszen esetükben is kalkulációval kell alátámasztani a mérlegértéket, de választhatnak, hogy a már felmerült költségek számbavétele helyett a még várható költségek becslésével állapítják meg a mérlegértéket.

A Mikrogazdálkodói Egyszerűsített Éves Beszámolót készítő vállalkozások sincsenek sokkal könnyebb helyzetben, hiszen esetükben a saját termelésű készletet a még várhatóan felmerülő költségekkel és a kalkulált haszonnal csökkentett várható eladási áron kell állományba venni (ha nem vezet folyamatos értékbeni nyilvántartást).

Önköltség-számítási szabályzat

A számviteli politika keretében kell elkészíteni az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatot fő szabály szerint. E kötelezettség alól mentesül az Egyszerűsített Éves Beszámolót készítő vállalkozó és az a gazdálkodó, amely ELÁBÉ-val és Közvetített szolgáltatásokkal csökkentett árbevétele 1 milliárd forint alatti, vagy a költségnemek összesen 500 millió forint alatti.

A fenti határértékek alapján ugyan a vállalkozások többsége mentesül az Önköltségszámítási szabályzat készítési kötelezettsége alól, a saját termelésű készletek mérlegértékének megállapításához elengedhetetlen, hogy a vállalkozás rendelkezzen kalkulációs sémával vagy becsléssel az eladási árból történő visszaszámítás érdekében.

Kalkulációs séma

A kalkulációs séma összeállításához akár norma szerinti kalkulációról, akár utókalkulációról van szó, célszerű lehet a költségnemek szerinti felépítés alkalmazása, azaz:

1. Közvetlen anyagköltség
2. Közvetlen igénybe vett szolgáltatások
3. Közvetlen bérköltség
4. Közvetlen személyi jellegű egyéb kifizetések
5. Közvetlen bérjárulékok
6. Értékcsökkenési leírás
7. Egyéb felosztandó költségek
8. Közvetlen önköltség

A közvetlen anyagköltségbe, igénybe vett szolgáltatások közé, személyi jellegű ráfordításokba tartozik minden olyan tétel, amelyről egyértelműen megállapítható, hogy az eszköz előállítása, a szolgáltatás nyújtása érdekében merült fel. Az előállításához, szolgáltatásnyújtáshoz használt immateriális javak, tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenése is részét képezheti az önköltségnek például teljesítményarányos értékcsökkenési leírás esetén.

Az egyéb felosztott költségek közé olyan tételek kerülhetnek, melyek a tevékenység jellemzők figyelembevételével megfelelő mutatók, jellemzők, vetítési alapok alapján az előállított eszközre feloszthatók. Amennyiben a vállalkozás nem rendelkezik Önköltségszámítási szabályzattal, a számviteli politikájában ebben az esetben is rögzítenie kell, hogy hogyan határozza meg a saját termelésű készletek mérlegértékét. Ha nem az eladási árból történő visszaszámítás mellett dönt, akkor meg kell határoznia, hogy milyen kalkulációs sémát használ és a séma egyes sorai mit fognak tartalmazni.

És nem „csak számviteli kérdés”!

Mivel a saját termelésű készletek önköltségének meghatározása közvetetten érinti az eredményszámítást, hiszen a közvetlenné nem tett közvetett költségek mint időszaki költségek terhelik a tárgyév eredményét, így az adóalap megállapítása során is lényeges a kérdés. Az eredményhatás kérdése természetesen csak akkor merül fel, ha év végén rendelkezik a vállalkozás saját termelésű készlettel.

Az osztalék és osztalékelőleg

Szerző: Egri-Retezi Katalin

Az osztalék fizetéséhez kapcsolódó jogszabályok ismerete úgy tűnik, már mindenki számára letisztult, mégis találhattunk bizonyos hiányosságokat a szabályozásban, amit az aktuális törvényi változások is jól tükröznek. E cikkben összefoglaljuk azokat a kérdéseket, amelyek az évközi törvényváltozással érintettek és a könyvelés során változást, illetve értelmezési problémát jelenthetnek.

Fizethető-e osztalék jegyzett, de be nem fizetett tőke esetén?

1. 2013. évi V. törvény (Ptk.)

Ez a kérdés a kft.-knél merülhet fel a Ptk. 3:162. §-a szerint, mely előírás lehetővé teszi, hogy a tagok időkorlát nélkül fizessék be a megemelt törzstőke összegét. (A jegyzett tőke alapításkor teljesítendő minimum mértéke a korábbi szabályozás szerint a jegyzett tőke fele volt.) Tekintettel arra, hogy a jegyzett tőke felemelt összege – tényleges teljesítés hiányában is – a cégbíróságon bejegyzésre kerül, a még át nem adott tőke juttatására elvileg akármennyi időt is előírhatnak a társasági szerződésben, ezért a fent említett szabályozásban osztalékfizetési korlátot fogalmaztak meg:

„A társaság mindaddig nem fizethet osztalékot a tagoknak, amíg a ki nem fizetett és a tagok törzsbetétére az osztalékfizetés szabályai szerint elszámolt nyereség a tagok által teljesített pénzbeli vagyoni hozzájárulással együtt el nem éri a törzstőke mértékét.”

Ezzel kapcsolatban korábban megjelent olyan szakmai vélemény is, hogy amíg a törzstőke rendelkezésre bocsátása nem történt meg, addig osztalék jóváhagyására sem kerülhet sor, csupán a befizetést követő beszámolóban. Ez az állásfoglalás adódhatott abból, hogy a számviteli törvény nem szabályozta a fenti kérdést: mit is jelent az a fordulat, hogy „a tagok törzsbetétére az osztalékfizetés szabályai szerint elszámolt nyereség”.

2. 2000. évi C. törvény (számvitelről)

A fenti hiányosság megoldására kiegészült az Szt. 37. § (2) h) bekezdéssel, mely szerint eredménytartalék-csökkenésként kell kimutatni „a még be nem fizetett *pénzbeli vagyoni hozzájárulás teljesítéseként (a jegyzett, de még be nem fizetett tőke feltöltésére) a külön jogszabályban meghatározottak szerint átvett összegét*”.

Ez azt is jelenti, hogy amennyiben egy társaság tulajdonosai a jegyzett tőkét (annak egy részét) a cég adott évi megtermelt nyereségéből

szereznék biztosítani, azt megtehetik a beszámolóról szóló döntés keretében, mivel külön jogcím született az eredménytartalék terhére történő átvételre.

Itt hívjuk fel ismét a figyelmet a saját tőke mozgásainak kötelező, taxatív jellegére, csupán olyan gazdasági események könyvelhetők a saját tőke egyes elemeivel szemben, melyeket a törvény felsorol.

A jegyzett tőke felemelt összege – tényleges teljesítés hiányában is – a cégbíróságon bejegyzésre kerül, a még át nem adott tőke juttatására elvileg akármennyi időt is előírhatnak a társasági szerződésben.

3. 1995. évi CXVII. törvény (Szja)

A jegyzett, de még be nem fizetett tőke feltöltésével kapcsolatos jogcím a Szja törvényben is megjelent, mely azonosan az előző évek eredménytartalékából történő tőkeemelés adómentességi szabályához, itt is adómentességet biztosít [Szja 77/A § (2) j)]:

„Nem minősül bevételnek a magánszemély által értékpapír formájában megszerzett vagyoni érték, ha a magánszemély az értékpapírt a társaság által ki nem fizetett és a tagok törzsbetétére az osztalékfizetés szabályai szerint elszámolt nyereségnek a még be nem fizetett pénzbeli vagyoni hozzájárulás (a jegyzett, de még be nem fizetett tőke feltöltése JDNT) teljesítéseként szerezte meg.”

Az ismertetett megoldás természetesen az osztalékról szóló döntéssel valósul meg, de könyvelése nem azonos azzal. Ennek illusztrálására könyveljük el az alábbi példa szerinti adatokkal a kapcsolódó gazdasági eseményeket.



Egy vállalkozásnak két tulajdonosa van, 30-70%-os részesedési aránytal. Korábban tőkeemelésről döntöttek, amelyet 2 éven belül kell teljesíteni. A 30%-os tulajdonos a tőkerészt teljes egészében teljesítette, a 70%-os tulajdonosnak még 5000 E Ft JDNT-tartozása van.

A 2016. évi adózott eredményből 30 000 E Ft osztalék kifizetéséről döntöttek 2017. április 30-án. A 70%-os tulajdonos a rá jutó osztalék-ból rendezi a tőketartozását a taggyűlési határozat szerint.

Könyvelés

- 1.a A 70%-os tulajdonos tőketartozásának rendezése (2017. 04. 30.)
T 413. Eredménytartalék – 3/4. JDNT 5 000
- 1.b A 70%-os tulajdonos osztaléktartozásának előírása (2017. 04. 30.)
T 413. Eredménytartalék –
K 4. RLK kapcsolt vállalkozással szemben 16 000
2. A 30%-os tulajdonos osztaléktartozásának előírása (2017. 04. 30.)
T 4. Eredménytartalék – K 4. RLK jelentős tulajdoni rész 9 000

Szükséges-e rendező tételt könyvelni a 2015. évi beszámolóban jóváhagyott osztalékkal kapcsolatban?

A 2015-ös üzleti évre jóváhagyott osztalékot a 2015. évi beszámoló még a régi szabályoknak megfelelően a tagokkal szembeni kötelezett-

ségként tartalmazza, tehát ez a mérlegtétel kerül megnyitásra a 2016. évi megfelelő főkönyvi számlán is.

Ugyanakkor a 2016-ban induló üzleti évről készített beszámoló mérlegében és eredménykimutatásában a 2015. évi összehasonlító adatokat a 2016-os szabályok szerint kell bemutatni. Ennek megoldására az évközi törvénymódosítás pontosítást fogalmazott meg, mely kimondja, hogy a 2016. évben induló üzleti év nyitását követően a rendezendő tételekből csak a kapcsolt és az egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal kapcsolatos eszköz és kötelezettség tételek rendezését kell könyvelni.

Mit is jelent az új szabályozás?

Az új előírás szerint egy adott év adózott eredményéről szóló döntést a jóváhagyás (következő) évében számolhatják el oly módon, hogy az adózott eredményt a nyitás után az eredménytartalékba kell helyezni, majd a döntés napján az osztalék könyvelése az eredménytartalék csökkentésével jár együtt.

Ahhoz, hogy az új szabályozásnak megfelelő adózott eredményösszeg és eredménytartalék szerepelhessen a 2016. évi beszámoló nyitó adatai között, bemutatjuk a szükséges korrekciós tételek könyvelését.

2015. évi beszámoló osztalékával kapcsolatos rendezés könyvelése (2016. I. 1-jén):

Eredménytartalék osztalékra igénybe vett összege
T 4. Osztaléktartozás – K 413. Eredménytartalék

Adózott eredmény osztalékra felhasznált összege
T 4. Osztaléktartozás – K 493. Adózott eredmény

Itt jegyezzük meg, hogy az osztalékkal kapcsolatos rendező tételek után állnak rendelkezésre az összehasonlító adatok, tehát csak ezt követően szabad a szokásos nyitás utáni rendező tételt is könyvelni – azzal a különbséggel, hogy a korábbi mérleg szerinti eredmény átvezetése helyett – az adózott eredményt kell az eredménytartalékba helyezni.

Nyitás és összehasonlító adatokhoz kapcsolódó könyvelési tételek utáni rendezés (2016. I. 1-jén)

Nyereség esetén
T 493. Adózott eredmény – K 413. Eredménytartalék
Veszteség esetén
T 413. Eredménytartalék – K 493. Adózott eredmény

Osztalékról szóló döntés könyvelése (tulajdonosi döntés alapján legkésőbb 2016. V. 31-ig)

T 413. Eredménytartalék – K RLK. kapcsolt/jelentős tul. rész. váll. szemben

Osztalékelőleg közbenső mérlegből

Szerző: Egri-Retezi Katalin

Az osztalék és osztalékelőleg szabályozásánál úgy tűnik, hogy hierarchia elve érvényesül, mivel a Ptk. előírásait kell érvényesíteni, ha a Számviteli törvény nincs szinkronban azzal. Ezt a véleményt támasztja alá az Szt. 39. § (4) bekezdése is, amikor az osztalékelőleg-fizetési szabályt azzal a szófordulattal vezeti fel, hogy „a más jogszabályban előírt egyéb feltételek mellett”.

Első kérdés

Először is azt kell tisztázni, hogy minden esetben szükséges-e közbenső mérleget készíteni az osztalékelőleg fizetési lehetőségének dokumentálására, vagy 6 hónapig az utolsó közzétett beszámoló is elegendő?

A Ptk. 3:186. § (1) a) pontja nem változott, mely szerint a taggyűlés két, egymást követő beszámoló elfogadása közötti időszakban osztalékelőleg fizetéséről határozhat, ha a közbenső mérleg alapján megállapítható, hogy a társaság rendelkezik osztalék fizetéséhez szükséges fedezettel.

Az osztalékelőlegről szóló döntést alá kell támasztani közbenső mérleggel, hiszen saját tőkét érintő kérdésről van szó.

Szt. 40. § (3) bekezdése szerint: „ha a legutolsó beszámolóval lezárt üzleti év mérlege, illetve a – 21. § szerinti – közbenső mérleg a külön jogszabályban meghatározott időtartamon belül több kifizetés, ügylet alátámasztására is szolgál, a feltételek vizsgálata során azokat együttesen (egybe számítva) kell figyelembe venni.”

Az Szt. szerint 6 hónapig felhasználható az utolsó lezárt üzleti év mérlege is.

Fontos megemlíteni tehát, hogy a Ptk. az erősebb szabályozás, mely szerint minden esetben szükséges az osztalékelőleg-fizetés alátámasztásához közbenső mérleget készíteni.

Második kérdés

Túl az első vizsgálatokon, most annak eldöntése következik, hogy mi lehet az osztalékfizetés forrása. Csupán az utolsó lezárt üzleti év adózott eredményével kiegészített szabad eredménytartalék, vagy a közbenső mérleg szerinti keletkezett törtévi adózott eredmény is?

E kérdés tekintetében a Ptk. 3:186. § (1) b) és 3:263. § (1) b) pontja 2016. III. 24-től egy szigorító rendelkezést fogalmazott meg, melyet 2016. VII. 1-jétől újra módosított.

A korábbi szigorító szabály figyelembevételével az osztalékelőleg forrása nem lehetett a közbenső mérleg szerinti évközi adózott ered-



mény, csupán az utolsó lezárt üzleti év adózott eredménye és szabad eredménytartaléka.

Az újabb törvényi változás – 2016. VII. 1-jétől – ezt hatályon kívül helyezte, és nevesíti a közbenső mérlegben kimutatott adózott eredmény figyelembevételi lehetőségét is:

„b) a kifizetés nem haladja meg a közbenső mérlegben kimutatott adózott eredménnyel kiegészített szabad eredménytartalék összegét”.

A Számviteli törvény a fenti témával kapcsolatban nem változott 2015. 07. 04. óta:

„39. § (4) Osztalékelőlegként – a más jogszabályban előírt egyéb feltételek mellett – csak akkor fizethető ki a 21. § szerinti közbenső mérlegben (illetve egyéb, az alapul szolgáló beszámoló mérlegében) kimutatott adózott eredménnyel kiegészített eredménytartalék, ha a lekötött tartalékkal, továbbá a pozitív értékelési tartalékkal csökkentett – a közbenső mérlegben (illetve egyéb, az alapul szolgáló beszámoló mérlegében) kimutatott – saját tőke összege az osztalékelőleg megállapított összegének figyelembevételével sem csökken a jegyzett tőke összege alá.”

A fenti előírások alapján, a Ptk. 2016. 07. 01-jétől érvényes változása szerint tehát ismét kifizethető a közbenső mérlegben kimutatott évközi adózott eredménnyel kiegészített eredménytartalék.

Könyvajánló

Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna:

Hogyan működik az én könyvelőirodám?

Ennek a könyvnek az a célja, hogy a szakmai ismereteken kívül olyan területekkel is foglalkozzunk, melyek akarva vagy akaratlanul, de befolyásolják a vállalkozásunk sikerességét. Egy szakmailag jól felkészült vállalkozás is csődbe mehet, ha nem szerez elég ügyfelet, vagy például nem biztosítja irodájában a megfelelő informatikai hátteret.

Jól tudjuk azt is, hogy az ügyfelekkel való kommunikáció minősége nagyban befolyásolja azt a tényt, hogy ő szívesen jár hozzánk vagy sem.

Ennek a könyvnek tehát az a célja, hogy a vállalkozásodat segítse, stabilabb és biztonságosabb jövőt jelenthessen számodra.

Mi a különbség a vállalkozó és a munkavállaló között? A magyar nyelv szépsége és kifejezőképessége sokszor zseniális.

Amikor elmennek az emberek dolgozni egy céghez, akkor ők állást keresnek. Állást? Igen. Egy munkavállaló – tisztelet a kivételnek – legfőbb célja az, hogy megkapja a fizetését, és ezért dolgozik heti 40 órát. Nem akar fejlődni, nem akar előrelépni: van „állása”.

Egy vállalkozó más. Ő fejlődni és előrelépni akar, ő vállalkozik a siker érdekében. Mindez persze kockázatokkal jár, de a lehetősége határtalan.

Biztos van olyan olvasó, aki félállásban elment munkaviszonyba a biztos fizetésért, és mellette vállalkozó. Talán számukra még jobban érthető a két „élet” közötti különbség.

Voltak korábban évek – és talán még sokan most is azt gondolják –, hogy a vállalkozói élet halálra van ítélve. Volt válság, megszűnt sok cég. Sok vezető „éhbérért” akar könyvelőt találni, amiből viszont egy könyvelőiroda nem fenntartható.

Az olcsó könyvelőknek sok ügyfél kell, és az biztos, hogy ez már a minőség rovására megy. Ha teheted, kerülj az „energiavámpír” ügyfeleket.

Vannak könyvelők, akik csak nem tartják magukat szerencsésnek, és irigykednek azokra, akik el tudják kérni a munkájukért a rendes árat. Ez elég helytelen magatartás. A kollégára nem irigykedni kell, hanem megnézni, hogy mit tud, amit mi nem. Ráadásul az én szótáramban irigykedni olyan dologra kell, amilyen tulajdonsággal mi nem rendelkezünk, így azt nem tudjuk elérni. Én irigykedhetek arra, akinek 39-es a lába, mert könnyebben kap cipőt. De nem irigykedhetek a több és jobb ügyfelekkel rendelkező vállalkozásra, mert ha ilyet szeretnék, akkor ennek elérése érdekében vannak lehetőségeim.

A könyvben olyan témákat dolgoztunk fel, melyek egy könyvelőiroda mindennapjait is meghatározzák. A speciális területekhez a téma szakértői segítettek nekünk. Olvashatod a könyvet egészben, de haszonnal forgathatod úgy is, hogy ha csak egy konkrét fejezetet olvasol el többször. Amiben úgy érzed, hogy szükséged van a fejlődésre.

Olvass minden tanácsot, tippet úgy, hogy azt tovább is lehet fejleszteni! Gondold át, értsd meg a célt, és keress hozzá újabb és újabb eszközöket!

Jó olvasást!
Sikeres vállalkozást!

Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna



A kisvállalati adózás szakértője. Az Adótanácsadók Egyesületének alelnöke és az Adónavigátor Konferenciák állandó előadója.

Válasz-adó

Magazinunk állandó rovatában olyan kérdésekre válaszolunk, melyek mint gyakran ismételt kérdések térnek vissza. Bár a rovatban konkrét kérdésre konkrét választ olvashatsz, az ügyfeleidnél felmerült hasonló eseteknél hasznos lehet.

A társaságiadó-bevallás feldolgozásakor a NAV vizsgálja, hogy ha egy bevallásban korábban elhatárolt veszteséggel csökkentjük az adóalapot, akkor ez az elhatárolt összeg a korábbi bevallások alapján rendelkezésre áll-e.

A 29-es bevallás 03-as lapjának 1. sorában fel kell tüntetni a fel nem használt, továbbvihető veszteséget.

Elveszti-e a cég a veszteség miatti adóalap-csökkentési lehetőségét amiatt, mert ezt az adatszolgáltatást elmulasztották?

A veszteség elhatárolásának ténye a vonatkozó adózói nyilvántartásból következik, ami azért mindig megvan, azaz a bevallásban történő mulasztás nem jelenti a korábban elhatárolt veszteség végleges elvesztését.

De még egy dolog a témával kapcsolatban: a szabály több évet érintően is igaz. Ha mondjuk egy 1229-es bevallásban kimutatott veszteséget használnák fel az 1629-es bevallás

kitöltésekor, de az 1329-es, az 1429-es, illetve az 1529-es bevallásban ezt nem szerepeltetjük, akkor ezeket a bevallásokat is illene helyesbíteni.



Szeretném a segítséged kérni betonozási munka áfájával kapcsolatban. Egy kft. székhelyéről van szó, mely a tulajdonosok magántulajdonában vannak. Az épületben magánszemélyek laknak, de a kft. székhelye ide van bejelentve, és itt is dolgoznak. A kapu beállósávja újra lett betonozva, amit a kft. csináltatott meg.

A számlát a szolgáltató bruttóban, áfásan állította ki. A kft. levonhatja-e az áfát, vagy fordított adózás alá esik?

Minden további vizsgálat nélkül kimondhatjuk, hogy ha az ingatlan egy lakóépület, akkor az áfa levonása tételes tiltás alá esik. Akár adóköteles tevékenységhez tartozik, akár nem.

Persze azt is el kell dönteni, hogy ez kizárólag a cég érdeke-e, ezért ő a költségviselő. Ha áfás tevékenységéhez van szüksége a felújításra, és a levonási jog nem esik tételes tiltás alá,

akkor van levonási joga. Ez azonban egy lakás céljára is használt ingatlan esetében nehezen jelenthető ki.

A fordított adózásról csak abban az esetben beszélhetnénk, ha a munka engedélyköteles. Egy kapubeállós betonozása nem tartozik ide, tehát az áfás számla szabályosan lett kiállítva.



További

hasznos válaszokat

szakértői

blogunkban

olvashatsz:

www.iranyadomagazin.hu

A könyvelők év végi feladatai kapcsolt vállalkozások esetén

Szerző: Berényi Mariann

A kapcsolt vállalkozásoknak szolgáltatást nyújtó számviteli szakembereknek év közben is nagy felelősségük, sok feladatuk van kapcsolt vállalkozással bíró ügyfeleiknél, ez azonban hatványozottan jelentkezik év vége felé, különösen a társaságiadóelőleg-bevallási kötelezettség kapcsán.

Bejelentés

Kapcsolt vállalkozásoknak, ha egymással szerződéses kapcsolatba kerülnek, akkor ezt a tényt első szerződéskötést követő 15 napon belül be kell jelenteniük az adóhivatalnak. Figyelni kell arra a körülményre, hogy nem csak az írásban kötött szerződés minősül érvényes szerződésnek. Szerződés létrejön akkor is, ha a felek szóban vagy írásban állapodnak meg.

A döntő befolyással bíró személyek által keletkeztetett kapcsoltság mellett fontos gondolni az ügyvezetői azonosság miatti kapcsolt viszony keletkezésére is. Ez utóbbi esetben is az ügyvezetői azonossággal érintett társaságok közötti szerződéskötést követő 15 napon belül meg kell tenni a bejelentést.

Adóalap-növelés

Kapcsolt vállalkozásoknak adóalapjukat növelniük kell, ha a szokásos piaci ártól eltérő áralkalmazás miatt alacsonyabb adóalapot állapítottak meg, mintha szokásos piaci áron szerződtek volna. Ellenkező esetben az adóalap csökkenthető, ha bizonyos feltételek teljesülnek. Fontos tudni, hogy adó-

alapot növelni kötelező, csökkenteni csak lehetőség.

A társaságiadó-alap korrekcióját már az előlegre vonatkozó bevallásnál jól meg kell fontolni, ezért a társaságiadó-előleg bevallásánál igen

rekció formájában ott kell megfizetni, ahol a jövedelem keletkezett.

Ez azt is jelenti, hogy tudatosan is eltérítheti év közben a menedzsmenet a szokásos piaci ártól az alkalmazott árait, azaz kapcsolt

A nyilvántartási kötelezettség alól mentesülő kisvállalkozásoknak is van bizonyítási kötelezettségük, ezért egy ügynevezett alátámasztó nyilvántartással érdemes a kisvállalkozásoknak is felkészülni az ellenőrzésre.

fontos fenti előírásokra tekintettel a transzferárakat is áttekinteni, a társasági adóra gyakorolt hatásával számolni, hiszen az utólagos egyezőségi bizonyítás vagy éppen a szokásos piaci ártól való eltérés miatti korrekció kimutatásán túl egy törvényes jövedelemátcsoportosítási, jövedelemtervezési eszköz is a menedzsmenek rendelkezésére áll.

Tilos a jövedelemátcsoportosítás?

Mert fontos tudni, hogy jövedelmet szabad átcsoportosítani egyik kapcsolt vállalkozástól a másik kapcsolt vállalkozás felé, csak az adót nem lehet átcsoportosítani, azt adóalap-kor-

vállalkozásának szokásos piaci ár alatt vagy éppenséggel felett is adhatja termékeit, szolgáltatásait, de a társasági adó helyes megállapításához mindig tudni kell, hogy mi lett volna a szokásos piaci ár.

Ennek megállapítása azonban nem minden esetben egyszerű feladat. Hiszen vannak olyan szolgáltatások, olyan termékek, amelyek egyediek, nem egyszerű olyan módszert találni, amellyel az összehasonlítás egyértelmű, nem feltétlenül fordul elő a társaságnál adott termék, adott szolgáltatás értékesítése független fél felé is, amely ügylet ára szokásos piaci árként lehetne értelmezhető.



A szokásos piaci ár meghatározása

Erre hazai és nemzetközi előírások sokasága vonatkozik. Továbbá jellemzően írott formában, egy transzferár-dokumentáció keretében kell a bizonyítást bemutatni, végigvezetni. Bizonyos paramétereknek megfelelő, kisvállalkozói státuszú vállalkozások mentesülnek a nyilvántartási kötelezettség alól még néhány speciális eset mellett.

Kinek kötelező tehát a transzferár-nyilvántartás készítése?

Kapcsolt vállalkozások, ha cégcsoportszinten elérik az 50 főt vagy a 10 millió eurót árbevétel vagy mérlegfőösszeg tekintetében, akkor transzferár-nyilvántartás készítésére

kötelezettek lesznek. A hazai szabályozás, amely nemzetközi irányelvek alapján került kialakításra, nem fogalmazza meg a transzferár-nyilvántartás pontos tartalmi, formai előírásait, de nagyon részletes útmutatást ad a transzferár-nyilvántartás módszertanára, a funkcióanalízis, a benchmark eljárás, az interkvartilis – adott esetben – kötelező alkalmazására.

A transzferár-nyilvántartásban bizonyítandó, hogy adott ügylet tekintetében, összehasonlítható gazdasági környezetben mi a szokásos piaci ár, az milyen módszerrel került meghatározásra, eltér-e az alkalmazott ár a szokásos piaci ártól, ez hogyan tükröződik a társaságiadó-bevallásban. Mert fontos, hogy az így kimunkált, alátámasztott társaságiadó-alap-korrektió kerüljön be a bevallásba, sőt

az adóelőleg-bevallásba. Hiszen a bevallást kitöltő könyvelő felelősen nem állíthatja kellő elemzés nélkül, hogy mekkora az adóalap-korrektió mértéke, illetve ha nincs korrekció, ezzel azt állítja, hogy a társaságnál az alkalmazott ár megfelel a szokásos piaci árnak. Tehát piaci ár tekintetében az adóalap-korrektió kimunkálása felelős, szakértelmet igénylő feladat, amelyet, ha e speciális szaktudás birtokában van a könyvelő, akkor bátran elvállalhat, de nem a szokásos könyvelői feladat részeként, hanem külön feladatként.

Elemző dokumentáció

A transzferár-nyilvántartás gyakorlatilag egy elemző dokumentáció, amelybe a társaság alapinformációin túl a múltbeli és jövőbeni várható piaci, szervezeti, stratégiai helyzet elemzése kerül, a cégcsoport funkcióinak részletes leírása az összehasonlítás kulcsa, azaz a tevékenységek, erőforrások, kockázatok allokációja elengedhetetlen az összehasonlítás fokának megfelelő szintjéhez.

A transzferár-nyilvántartást az arra kötelezett társaságoknak kötelező elkészítenie a társaságiadó-bevallás benyújtásáig, de beadni nem szükséges és nem is lehetséges. A nyilvántartás a bevallás kvázi melléklete, ellenőrzéskor az adóhatóság elé kell tární mint annak bizonyítékát, hogy az adóalap piaci ár kapcsán korrigálva miért nem vagy miért éppen adott összeggel lett.

Kötelezettség alól mentesülő kisvállalkozások

Mindemellett a nyilvántartási kötelezettség alól mentesülő kisvállalkozásoknak is van bizonyítási kötelezettségük. Egy későbbi – elévülési ideig bármikor bekövetkező – adóellenőrzés során a revízió piaci ár miatti

társaságiadóalap-korrekcióra vonatkozó kérdésre válaszolva meg kell tudni mondania a társaságnak, hogy adott ügyletben mennyi volt a szokásos piaci ár, azt mely törvényben előírt módszerrel számította ki a társaság, az alkalmazott ár eltért-e, illetőleg mennyivel tért el a szokásos piaci ártól. Ezért egy úgynevezett alátámasztó nyilvántartással érdemes a kisvállalkozásoknak is felkészülni az ellenőrzésre. A könyvelés ebben az esetben megfelelően el tudja látni a társaság revízióra való felkészítését, míg alátámasztó dokumentációs anyag hiányában ez nehézségekbe ütközhet, főleg, ha a könyvelő személye időközben esetleg megváltozott.

Ahhoz, hogy a társaságiadó-bevallásban, de már a társaságiadóelőleg-bevallásban a szokásos piaci ár miatti adóalap-korrekció kellően megalapozott legyen, adóév során szükséges a megfelelő, összehasonlításhoz szükséges információk beszerzése.

Transzferár-dokumentáció

A transzferár-nyilvántartás szinonimájaként használatos a transzferár-dokumentáció fogalma. Ugyanakkor fentiekől eltérő tartalmú a transzferár-szabályzat elnevezésű dokumentum.

Transzferár-szabályzatra olyan társaságoknak van szüksége, amelyek nagyobb szervezetben működnek, a különböző funkcionális osztályok egymásra épülve, de elkülönülten végzik napi munkájukat. Ennek elérése érdekében a szabályzatban a társaság egyes tevékenységi területein kerül előírásra a megszerzendő információ, a begyűjtendő adat, az összehasonlítható ügylet évközi dokumentálása, a vonatkozó információk évközi begyűjtése a szabályzatnak megfelelően.



Transzferár-szabályzat tehát nem egyenlő a transzferár-nyilvántartással. Transzferár-szabályzatot nem kötelező készíteni, egyetlen törvény, rendelet sem tartalmaz erre nézvést előírást. A transzferár-szabályzat nem része a számviteli szabályzatoknak.

Transzferár-nyilvántartás tekintetében pedig a társasági adó előírásai a relevánsak, az abban foglaltak szerint készítendő. E mellett rendeletben kerültek szabályozásra a nyilvántartással szembeni elvárások.

Összegezve

Összességében elmondható, hogy kellő előkészítéssel megkönnyíthetők a transzferárral kapcsolatos év végi könyvelői feladatok, de ezek semmiképpen nem hagyhatók el, valamint a társaságiadó-bevallás, illetőleg az adóelőleg-bevallás kitöltése a szokásos piaci ár tekintetében (is) nagy felelősséget róhat a könyvelőre. Célszerű ennek felelősségét a társaság menedzsmentjével megosztani. Jó évtérést kívánok!



Berényi Mariann – ISTENNŐ!!!

Ízelítő az Irányadó magazin következő számából

**Megjelenik
novemberben**

VEZÉRCIKK

Cégautódó

Cég érdekében használt, de magánszemély tulajdonában lévő autó után jelenleg a tulajdonosnak cégautódódot kell fizetni. De milyen esetben lehetséges a cégautódó alól mentesülni 2017. január 1-jét követően? Várhatólag a tartós bérletre vonatkozó speciális szabályok is megszűnnek, ezáltal egy kapu becsukódik.

Amerikából jöttem...

Egyre többen próbálnak szerencsét külföldön. Megnézzük a magyar–amerikai szociális biztonsági egyezmény főbb szabályait, különösen az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettségre való hatását.

Fordított adózás

A 2008-as áfatörvényt követően örökzöld téma a fordított adózás. Most azt boncolgatnánk, hogy ha egy épület mellett egyéb, nem engedélyköteles építmény (pl. kerítés, járda, térkő) megépítését is vállalja a kivitelező, akkor arra milyen adózási mód vonatkozik kivitelező-megrendelő, illetve alvállalkozó-fővállalkozó relációjában.

Ingtalan értékesítése

Előfordulhat, hogy a felépítménynek, illetve a teleknek eltérő a tulajdonosa. Az értékesítéskor más az eladó, így külön a felépítmény, illetve külön a telek kerül eladásra. De ilyenkor milyen áfasabályok vonatkoznak az értékesítésre?

Minden jog fenntartva! A magazinban közzétett cikkek, információk bárminemű felhasználása csak a kiadó engedélyével lehetséges. A szakmai információkat a legmegbízhatóbb forrásokból merítjük és ellenőrizzük. A legnagyobb gondosságnak ellenére felmerülő téves értelmezésért felelősséget nem vállalunk.

Kiadó:
Adónavigátor Tanácsadó Kft.
6000 Kecskemét, Katona József tér 18.
magazin@adonavigator.hu
Telefon/fax: +36-76/401-037
www.iranyadomagazin.hu
Példányonkénti ára: 2520 Ft
Éves előfizetési ára: 25 200 Ft

Felelős szerkesztő:
Böröczkyné Verebélyi Zsuzsanna

Kiadásért felelős:
Böröczky Zoltán
magazin@adonavigator.hu

Arculatterv: Kreatív Vonalak Kft.
Nyomdai előkészítés: KAtypo Bt.
Nyomda: Print 2000 Nyomda Kft.
6000 Kecskemét, Nyomda utca 8.

Figyelmesen olvastál?

Ha a következő 5+1 kérdésre helyesen válaszolsz, akkor gratulálok! Írásainkat figyelmesen elolvastad, és biztos lehetsz benne, hogy azokat a gyakorlatban biztonsággal használni is tudod!

1. Kérdés?

- a) Válasz.
- b) Válasz.
- c) Válasz.

2. Kérdés?

- a) Válasz.
- b) Válasz.
- c) Válasz.

3. Kérdés?

- a) Válasz.
- b) Válasz.
- c) Válasz.

4. Kérdés?

- a) Válasz.
- b) Válasz.
- c) Válasz.

5. Kérdés?

- a) Válasz.
- b) Válasz.
- c) Válasz.

+1. Kérdés?

- a) Válasz.
- b) Válasz.
- c) Válasz.

Megoldás: 1b, 2a, 3c, 4a, 5b, +1c

Ha a válaszaidban bizonytalan vagy, esetleg nem mindent sikerült eltalálni, bátran lapozz vissza és olvasd el a cikket még egyszer!



Az Irányadó magazinra előfizethetsz és további hasznos információkat olvashatsz:

iranyadomagazin.hu